

Perustoimeentulotuen käsittely Kelassa

Anne Neimala

22.3.2017

Näin Kela on käsitellyt perustoimeentulotuen hakemuksia

55 % (2/2017)
verkkohakemusten osuus

Päätösten määrä
kuukaudessa

45 588

121 395

127 193

Keskimääräinen
käsittelyaika työpäivinä

3,7

4,4

7,8

Uusien hakemusten
hylkäysprosentti

13,9 %

25,8 %

33,2 %

12/2016

1/2017

2/2017

1.12.

Kelan toimistot alkavat ottaa vastaan toimeentulotuen hakemuksia.

15.12.

Toimeentulotukihakemusten käsittely Kelassa alkaa.

2.1.

Ensimmäiset perustoimeentulotuet maksetaan Kelasta noin 36 000 saajalle. Tukia maksetaan jokaisena arkipäivänä. Tietojärjestelmän kehittäminen ensikokemusten perusteella jatkuu.

19.1.

Kelan hallitus antaa luvan rekrytoida lisää henkilöstöä. Ensivaiheessa rekrytoidaan lisää palveluneuvojia.

24.2.

Kela jatkaa toimeentulotuen lisärekrytointia: etuuskäsittelijöitä ja palveluneuvojia.

Toimeentulotuen henkilöstö 11/2016:

615 hlöä etuuskäsittelyyn
125 hlöä asiakaspalveluun

Huom. Osittain käytettävissä on myös noin 300 hlöä, jotka käsittelevät jonkin muun etuuden hakemuksia.

12.12.

Toimeentulotuen verkkoasiointi www.kela.fi/asiointi ja puhelinpalvelu avataan asiakkaille. Uusi tietojärjestelmä otetaan käyttöön. Kyseessä on Kelan suurin etuusjärjestelmä, josta välitetään tietoja myös kuntien sosiaalitoimelle.

Lisärekrytoinnit 2-3/2017:

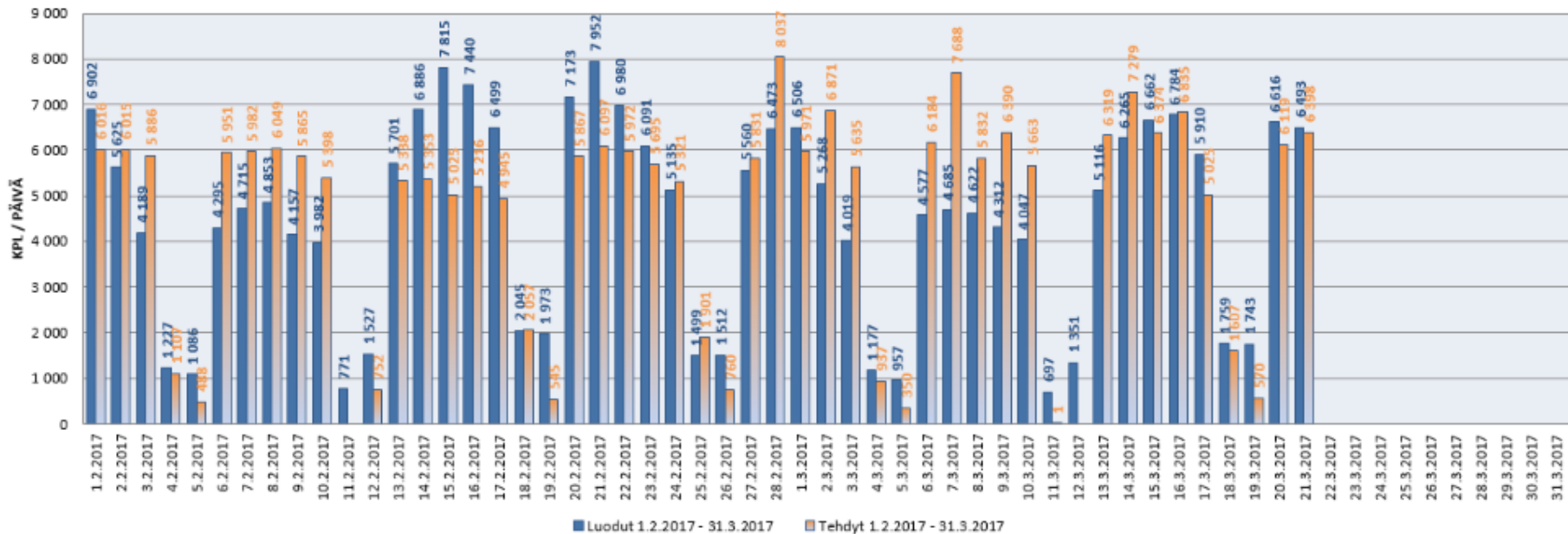
Noin 250 henkilöä etuuskäsittelyyn ja asiakaspalveluun.

Toimeentulotuki maaliskuussa

- Päätösten määrä noin 100 000
 - Uusia asiakkaita 23 %
 - Jatkopäätökset 56 %
 - Tarkistuspäätökset 16 %
- Hylkäysprosentti 34 %

Hakemukset ja ratkaisut

Koko Kela / Hakemustyö / Luodut ja tehdyt / päiväkohtaiset tiedot

Toimeentulotuen saajakotitaloudet

Yleisimmin perustoimeentulotukea saivat yksin asuvat henkilöt
Saajakotitaloudet, kotitaloustyyppi

Lähde: Kela 2017

Kelan maksama perustoimeentulotuki helmikuussa

Perustoimeentulotukea saaneita kotitalouksia

121 800

Perustoimeentulotukea saaneita henkilöitä

187 500

Keskimääräinen tuki / kotitalous

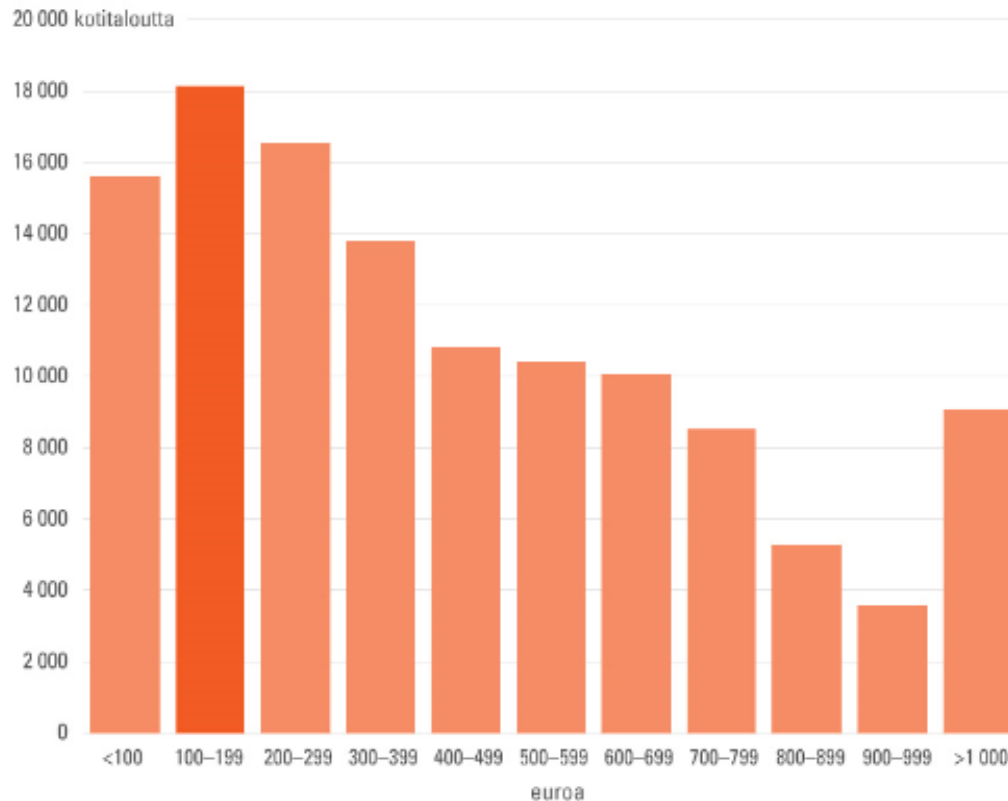
461 €

Menot

53,3 milj. €

Toimeentulotuen määrä

Tyypillisin tuen määrä kotitaloutta kohti oli helmikuussa 100–199 €
Saajakotitaloudet, tuen määrä €/kk

Suuri osa perustoimeentulotuen saajakotitalouksista saa myös yleistä asumistukea ja Kelan työttömyysetuuksia

Koko maa

Perustoimeentulotuen saajista sai...

yleistä asumistukea yhteensä

72 %

Kelan työttömyys-
turvaetuuksia yhteensä

42 %

*Helmikuu 2017

Maksusitoumukset

Lääkkeet

Asumismenot

Maksusitoumusten lukumääriä 22.3

- Lääkemaksusitoumuksia annettu 434 644 kpl
- Optikkopalveluihin maksusitoumuksia 4 966 kpl
- Asiakirjamaksuihin (passi, henkilötodistus) maksusitoumuksia 4 021 kpl
- Muuttokustannuksiin maksusitoumuksia 470 kpl
- Vuokravakuuksia annettu 8 113 kpl
- Matkakustannuksiin 1 476 kpl
- Elintarvikemaksusitoumuksia 1 302

Lääkkeet toimeentulotuessa, sähköinen maksusitoumus 99 %

- Kun asiakas saa myönteisen toimeentulotukipäätöksen, hänelle tulee samalla oikeus lääkärin määräämiin lääkkeisiin
- Oikeus lääkärin määräämiin lääkkeisiin on laaja. Lähtökohtaisesti lääkärin määräämät lääkkeet korvataan. Jos on väärinkäytösepäilyjä, niin Kela voi pyytää asiakkaalta tai omilta asiantuntijalääkäreiltä asiantuntijalausuntoa väärinkäytöksen selvittämiseksi.
- Asiakkaista arviolta 99 % saa sähköisen maksusitoumuksen

Lääkekustannusten maksaminen asiakkaalle 1 %

- Jos asiakkaalla ei ole toimeentulotukioikeutta, niin sähköistä lääkemaksusitoumusta ei voida myöntää
- Jos asiakkaalla on rahaa ostaa lääkkeitä itse, niin Kela lisää lääkekustannukset toimeentulotukilaskelmaan ja maksaa lääkekustannuksen ja ylijäämän erotuksen asiakkaan tilille
- Jos asiakkaalla ei ole rahaa ostaa kalliita lääkkeitä, niin Kela voi maksaa ylijäämän ja lääkkeen erotuksen suoraan asiakkaalle

Asumismenot

- Asumismenot otetaan huomioon tarpeellisen suuruisina.
 - Tarpeellisuuden arvio tehdään kuntakohtaisesti perheen kokonaistilanne ja erityistarpeet huomioiden.
 - Paikkakuntakohtaiset normit ovat arvioinnin lähtökohta. Jos perheen erityiset tarpeet sitä puoltavat, määrästä voidaan poiketa.

- Jos asumiskustannukset ylittävät Kelan normin, arvioidaan tarvetta ohjata hakemaan edullisempaa asuntoa:
 - menojen kohtuullisuus
 - menojen tarpeellisuuden perusteella (yksilöllinen tarvearvio; hakijan ja perheen syyt suuremmille asumiskuluille).
 - Harkintaan vaikuttavia erityisiä tarpeita voivat olla esimerkiksi
 - lasten koulunkäyntimahdollisuudet,
 - erityinen hoidon tarve,
 - etävanhemman tilatarve tapaamisten vuoksi tai
 - vammaisen henkilön tarvitsemien apuvälineiden aiheuttama lisätilan tarve.

- Asiakasta ohjataan ottamaan yhteyttä kuntaan asuntoasian selvittämistä varten
- Hakijalle annetaan riittävä määräaika edullisemman asunnon hankkimista varten
- Asumismenot otetaan huomioon täysimääräisinä tämän määräajan
- Jos hakijalla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta hankkia asuinpaikkakunnaltaan halvempaa asuntoa, asumismenot voidaan ottaa huomioon täysimääräisenä myös määräajan jälkeen.

- Asumismenoja maksetaan vain normiin asti jos;
 - hakija ei hae kohtuullishintaista asuntoa kehotuksesta huolimatta tai ei muuta sinne, vaikka sellainen olisi tarjolla
 - Asiakasta neuvotaan hakemaan tarvittaessa kunnasta täydentävää toimeentulotukea
- Lainsäädäntö ohjaa siis edullisten asuntojen hakemiseen, mutta ei vähennä toimeentulotukea, jos kohtuuhintaista asuntoa ei ole saatavilla